

R

REVEIL-SERIE

GELOVIG EN KRACHTIG BIDDEN

CAROLUS TUINMAN

No. 568

OKTOBER 2020

CAROLUS TUINMAN

Carolus Tuinman, zoon van Bartel Thuijnman en Sophia Aoronius, werd medio november 1659 geboren in Maastricht. Daar groeide hij ook op. Vanaf zijn jeugd had hij een ‘zonderlinge zin in onze braave moedertaal’, zoals hij zelf ergens zegt. Hij verzamelde spreekwoorden en uitdrukkingen, waar hij later nog veel profijt van zou hebben.

Tuinman studeerde theologie in Utrecht. Daar voelde hij zich zeer verbonden met de hoogleraar Melchior Leydekker, die net als Tuinman gerekend wordt tot de Voetiaanse richting in de kerk.

Tuinmans eerste gemeente werd Sint Kruis in Staats-Vlaanderen. Hij werd daar bevestigd op 28 maart 1685. Hij bleef er niet lang. Al in april 1687 vertrok hij naar Sint Maartensdijk, vanwaar hij in 1691 naar Goes beroepen werd. Zijn laatste gemeente was vanaf 1699 Middelburg, waar hij bleef tot aan zijn dood op 5 november 1728. Hij was er de ambtgenoot van onder anderen Jacobus Leydekker, met wie hij vooral bevriend was, en van Bernardus Smijtegelt, beiden ook Voetiaan.

Carolus Tuinman was een strijdbare man. Hij polemiseerde graag en veel, waarbij hij zich meer dan eens veel te kras heeft uitdrukt. In meerdere publicaties haalde hij fel uit naar zijn tijdgenoot, de

filosoof Baruch Spinoza. Ook degenen die van het gereformeerde spoor waren afgeweken pakte hij op allerlei manieren aan, zowel op rijm als in vertalingen of door spreekwoorden op te nemen die hij op hen van toepassing achtte. Hij schreef zijn strijdschriften in een hoog tempo en hij gaf nooit op. Tuinman was dus ook een groot liefhebber van de Nederlandse taal. Om ‘de Nederlandse taal op te helderen’ publiceerde hij in 1722 een ”Fakkelt der Nederduitsche taale”. Het is eigenlijk een woordenboek waarin hij probeert vele woorden te herleiden tot wat hij dacht dat hun oorsprong was. Tuinman dichtte graag en hij stichtte graag. Dat blijkt uit bundels als ”Liederen Zions” uit 1718, ”Beginzels van hemelwerk” uit 1720 en de ”Geestelijke gezangen” uit 1725. Op allerlei zaken gaat hij in. Verder verscheen een ‘Oorsprong en uytlegging van de dagelyks gebruikte Nederduitsche spreekwoorden’ in twee delen.

Een goede indruk van zijn verkondiging krijgt men uit de prekenbundels die na zijn dood werden uitgegeven. Zo verschenen “De Toevlucht en Sterkte van het ware Christendom”, een verklaring van de Heidelbergse Catechismus in 55 preken, de bundels “Keurstoffen uit de Heilige Schriften der Propheeten” en de “Keurstoffen over het boek Job”. In de voorrede daarvan wordt opgemerkt dat Tuinman

graag de natuurlijke dingen met een ‘geestelijk oog’ beschouwde, want zij konden de beschouwers ‘op-leiden om de Schepper, Onderhouder en Bestierder van de natuur met diep ontzag te vrezen en op allerlei wijzen te eerbiedigen en te verheerlijken’.

Bronnen:

- Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 1, blz. 382-383.
- dr. H. Florijn, Carolus Tuinman: Voetiaan en neerlandicus (Reformatorisch Dagblad van 17 december 2009).

De hiernavolgende preek is afkomstig uit de bundel ‘*Nagelaatene keurstoffen*’ van den beroemden heere, Carolus Tuinman, Vlissingen 1781, pagina 70-88. Het betreft de zesde preek die zorgvuldig is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands¹.

1 Er is één sterk tijdgebonden alinea weggelaten.

GELOVIG EN KRACHTIG BIDDEN

door

CAROLUS TUINMAN

En Jezus vandaar gaande, vertrok naar de delen van Tyrus en Sidon. En zie, een Kananese vrouw, uit dat gebied komende, riep tot Hem, zeggende: Heere! Gij Zoon van David, ontferm U mijner! Mijn dochter is deerlijk door de duivel bezeten. Doch Hij antwoordde haar niet één woord. En Zijn discipelen, tot Hem komende, baden Hem, zeggende: Laat haar van U; want zij roept ons na. Maar Hij, antwoordende, zeide: Ik ben niet gezonden, dan tot de verloren schapen van het huis Israëls.

Mattheüs 15:21-24

De apostel Petrus schrijft in één van zijn brieven heel nadrukkelijk: ‘In welke gij u verheugt, nu een weinig tijds (zo het nodig is) bedroefd zijnde door menigerlei verzoeking; opdat de beproeving van uw geloof, die veel kostbaarder is dan van het goud, hetwelk vergaat en door het

vuur beproefd wordt, bevonden worde te zijn tot lof en eer en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus' (1 Petrus 1:6-7).

De geloofsbeproevingen van Gods kinderen zijn doorgaans talrijk en heel verschillend. Ze worden bijvoorbeeld veroorzaakt door vervolging of verleiding, door aanvechtingen van de duivel, of ook wel door een verzoeking door God Zelf, zoals Abraham ondervond in Genesis 22: 1.

Maar tot eer van Gods heerlijke Naam zegeviert uiteindelijk het geloof. Dit geloof overwint de wereld en het weerstaat de duivel. God laat Zich soms Zelf overwinnen, zoals we zien in Exodus 32: 11-14. We lezen daar dat Mozes voor de kinderen van Israël de overwinning op God behaalde. In onze tekst vinden we een treffend voorbeeld van zo'n overwinning op God.

In het eerste gedeelte van ons teksthoofdstuk lezen we over een woordenwisseling van de Zaligmaker met de Farizeeën over hun overlevering en eigenwillige godsdienst. Ze stelden die als leefregel naast de wet van God, en wilden hierdoor zelfs een volmaakter leven leiden dan die wet voorschrijft. Ze begrepen de geestelijkheid van Gods wet niet; alleen de wet van

God ordent immers de gedachten en genegenheden van onze ziel. Hun hele heiligheid was slechts uitwendig. Ze leken op witgepleisterde graven; voor het oog smetteloos, maar vanbinnen vol stank en doodsbeenderen. Christus liet hen daarna achter en vertrok naar de omgeving van Tyrus en Sidon, waar het opmerkelijke voorval met de Kananese vrouw plaatsvond.

In onze tekst vragen vijf hoofdzaken onze aandacht:

1. Wat aan deze geschiedenis voorafgaat: we lezen in vers 21 dat Christus vertrekt.
2. Het vergeefse verzoek van de vrouw in de verzen 22 en 23.
3. Het afgewezen verzoek van de discipelen in de verzen 23 en 24.
4. Het aanhoudende gebed van de vrouw, en Christus' gesprek met haar.
5. Christus prijst haar in vers 28 en verhoort haar gebed.²

1.

‘En Jezus, vandaar gaande...’ Hij vertrok uit de streek Gennesareth en liet de Hem vijandig ge-

2 De punten 4 en 5 worden in een volgende preek uitgewerkt.

zinde Joden daar achter. Mogelijk was Hij ver-
toornd en heilig bedroefd over hun hardnekkige
ongeloof en ergernis over Zijn leer, die zij be-
lasterden en tegenstonden. Het is ook mogelijk
dat Hij Zich niet langer veilig voelde voor hun
valstrikken en boosheid. Voor de Farizeeën was
het immers onverdraaglijk dat Christus afwees
wat zij als noodzakelijk beschouwden, en dat
Hij daardoor hun heerszucht en huichelarij aan
het licht bracht. Daarom stonden zij Hem naar
het leven.

We zien dat Jezus nadrukkelijk afstand neemt
van mensen die Gods eer en wet door hun ei-
genwillige godsdienst aantasten. Hij houdt Zich
ver van hen die een eigen gerechtigheid oprich-
ten. Zij nemen het Woord van Christus niet met
geloof en gehoorzaamheid aan, maar verwer-
pen in ondankbaarheid Zijn leer. Wee de mens
die door de Heere verlaten wordt!

Dit laatste zou ons tot waarschuwing moeten
zijn. Jezus zei daarom tegen de zeventig dis-
cipelen: ‘Wie u hoort, die hoort Mij; en wie u
verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij ver-
werpt, die verwerpt Hem Die Mij gezonden
heeft’ (Lukas 10:16). Het gaat hier immers om
de prediking van het Woord van God.

‘En Jezus vandaar gaande, vertrok naar de delen van Tyrus en Sidon.’ Dit was een heidense streek die aan het land Kanaän grensde. Wat een eer en wat een voorrecht was het voor de inwoners van dit land dat de Zaligmaker hen bezocht! Hij ging ernaartoe om een vrouw op te zoeken, die één van Zijn verloren schapen was en die Hij in Zijn stal wilde brengen. Hij wilde er daarmee op wijzen dat ook heidenen geroepen worden, en laten zien dat de verwerping van Zijn woorden door de Joden, zou leiden tot de aanneming ervan door de heidenen. Door Zijn voorbeeld onderwees Jezus Zijn discipelen om dit na te volgen.

Wanneer God Zijn Woord van een ondankbaar volk wegneemt, brengt Hij het in een ander land. Altijd en overal moet immers het licht op de kandelaar stralen! In alle landen van de wereld kent en vindt God in Zijn genade en barmhartigheid mensen die Hem toebehoren. Onvermoeibaar beijvert Christus Zich om zondaren zalig te maken. Als liefelijke en trouwe Herder zoekt Hij dat ene schaap in de woestijn op, zoals we lezen in Lukas 15. Hij steekt de grens van Tyrus en Sidon over om die ene Kananese vrouw op te zoeken. Wij mogen wel zeggen: ‘Liefelijke

Zaligmaker! Hoe wijd strekt Uw zorg zich uit over Uw schapen. Als U Zich zoveel gelegen laat liggen om afgedwaalde schapen terug te brengen, hoe trouw zult U dan zorgen voor hun bescherming en bewaring! U doet zoveel voor ons; waarom zijn wij dan zo nalatig en traag als het om ons eigen behoud gaat?’

2.

‘En zie, een Kananese vrouw, uit dat gebied komende, riep tot Hem, zeggende: Heere! Gij Zoon van David, ontferm U mijner! Mijn dochter is deerlijk door de duivel bezeten.’ Mensen die door Christus opgezocht worden, komen Hem tegemoet. De vrouw, die tevoren door God gekend was, werd door Christus opgezocht en tot Hem getrokken. Want we zien dat ze Hem nu zelf zoekt. Allen die Christus toebehoren, worden inwendig geroepen en tot Hem geleid. Zielen die door Christus opgezocht worden, bewerkt Hij zó door Zijn Geest dat ze Hem op hun beurt gaan zoeken. Als iemand Christus zoekt, dan is hij of zij dus al door Hem gekend en opgezocht.

Het was een Kananese vrouw die tot Christus kwam. Markus verhaalt de geschiedenis

weliswaar beknopter, maar noemt meer bijzonderheden (zie Markus 7). Hij noemt haar 'een Griekse vrouw uit Syro-Fenicië'. Ze was dus afkomstig uit een vervloekte stam van Kanaän; uit één van de volkeren die God had overgelaten in Palestina om het volk van Israël te belagen en te beproeven. Markus noemt haar een 'Griekse' omdat de Joden gewoonlijk alle heidenen 'Grieken' noemden, of omdat ze Grieks sprak. Syro-Fenicië grensde aan Tyrus en Sidon, en Fenicië was een deel van Syrië. Op geen volk drukte de vloek van God zo zwaar als op de nakomelingen van Kanaän. Hij was de zoon van de vervloekte Cham, en was zelf ook vervloekt. Tóch werd een vrouw van één van zijn nakomelingen de eerste van de gelovigen die uit de heidenen geroepen werden. Dit tot schande van de Joden, die deze grote zaligheid verwierpen. Maar Christus is gekomen om de vloek weg te nemen en ook zondaren uit de heidenen zalig te maken. Hij begint met een vrouw uit het goddeloze en vervloekte geslacht van Kanaän.

Hoe groot de zonde ook is waarom de vloek van God op ons rust, Christus kan hem wegnemen. Zijn ook wij dan zondaren uit de hei-

denen? Ja, wij zijn zelfs de grootste! Maar Hij kan en wil ons tóch zalig maken als wij Hem met een boetvaardig en gelovig hart aanroepen en zoeken. Laten wij met deze Kananese vrouw Hem te voet vallen en bij Hem aanhouden.

‘Zij riep tot Hem, zeggende: Heere! Gij Zoon van David, ontferm U mijner! Mijn dochter is deerlijk door de duivel bezeten.’ Ze klaagt over haar dochter en zegt: ‘Ontferm u over mij.’ Ze roept Christus aan en noemt Hem: ‘Heere, Zoon van David!’ Met die woorden zegt ze alles wat van Hem geloofd moet worden.

Hoe is deze Kananese vrouw er toch toe gekomen Christus als Heere te erkennen? Ongetwijfeld had ze van de Joden een en ander over Hem gehoord, want ze woonde dicht bij de grens. Ze had gehoord dat er een Messias zou komen, Die de Zoon van David en Heere genoemd zou worden en de kop van de slang zou vermorzelen. En het gerucht was overal doorgedrongen dat Christus velen verlost had van de kwaal waarmee haar dochter aangedaan was. Zij leidde daaruit af dat Hij de beloofde Zoon van David moest zijn, bij Wie ze hulp zou kunnen krijgen. De Geest van het geloof

werkte ook in haar het geloof dat Jezus de Heere was.

Ze geeft Hem die ere naam 'Heere' om te laten blijken dat ze Hem erkent als de Heere van hemel en aarde Die haar kan helpen. Ongetwijfeld had ze gehoord van Zijn werken, die aantoonde dat Hij God was en een almachtige Heere. Ze gelooft dat Hij niet alleen de macht heeft om allerlei lichamelijke ziekten te genezen, maar ook dat Hij een Heere is over de duivelen. Hij heeft de macht hen te gebieden en uit te werpen.

Christus' godheid is daarom het voorwerp van haar geloof en Zijn almacht het fundament van haar vertrouwen. We zien dit vertrouwen ook bij de blinde bedelaar die Christus genas in Mattheüs 9: 28 en de man uit Markus 9: 20-24.

De Kananese vrouw noemt Hem ook de Zoon van David. Dat riepen ook de blinden uit Mattheüs 9:27. Ze belijdt Hem dus niet alleen als waarachtig mens, maar ook als de beloofde Messias, Die een nakomeling van David moest zijn. Het geloof dat Hij Davids Zoon is, vormt een andere grond van haar geloofsvertrouwen. Ze spreekt daarmee immers uit dat Hij een

barmhartige Verlosser en Zaligmaker is, Die medelijden met haar kan hebben in haar elendige omstandigheden. Ook erkent ze dat Hij vanwege Zijn ambt genade kan bewijzen aan de heidenen.

O, welgelukzalig is deze vrouw, die dit van Christus gelooft en in Hem geloofde! Heere, geef ook ons uw genade om U door het geloof te omhelzen. U kunt ons zalig maken omdat U Heere bent en de Zoon van David, en ons in Uw ontferming zult verlossen.

‘Mijn dochter is deerlijk door de duivel bezeten.’ Het lijkt erop dat ten tijde van de omwandeling van Christus op aarde de duivel op een bijzondere wijze was ontbonden. Nooit hoorde men zoveel over mensen die door de duivel bezeten waren als toen Christus kwam om satans rijk af te breken. De vorst der duisternis probeerde zijn koninkrijk vooral op te richten toen Christus Zijn eigen rijk kwam vestigen. De duivel verzette zich daartegen en is op een bijzondere manier tegen dat rijk te keer gegaan. Altijd al was hij de vijand van Christus, maar vooral nu komt zijn vijandschap openbaar, opdat Christus

Die zijn kop zou vermorzelen en zijn werken verbreken, temeer verheerlijkt zou worden. Christus is, zo lezen we in Openbaring 20, de Engel die hem bindt en in de kerker werpt. De Kananese vrouw wendt zich daarom tot Hem opdat Hij haar dochter van de duivel zal verlossen.

Ze had haar kind niet bij zich; het was thuisgebleven. Markus vertelt dat ze het bij haar thuiskomst gezond en wel aantrof (Markus 7:30).

Daaruit blijkt zonneklaar haar geloof in Christus Die – hoewel haar dochter er niet bij was – haar toch zal kunnen genezen. Zij gelooft dat Hij als almachtig God maar één woord behoeft te spreken. Het is een geloof dat wij ook zien in de hoofdman over honderd in Mattheüs 8. Dat geloof blijkt ook uit de woorden van de Kananese vrouw als ze Christus niet alleen de Zoon van David noemt, maar ook Heere. Ze gelooft dat alleen Hij de duivel kan uitwerpen. Sommige heidenen spraken allerlei bezweringen en spreuken uit waardoor ze meenden boze geesten te kunnen verdrijven, maar de Kananese vrouw wendt zich niet tot hen en ook niet tot de afgoden van haar volk. Ze neemt de toevlucht tot Christus. Hem erkent ze als Heere; alleen Hij heeft macht over de duivel.

Het was heel deerniswekkend door de duivel bezeten te zijn. De satan veroorzaakte bij de bezetene dikwijls pijnlijke spiertrekkingen en stuipen, of maakte de lijder doofstom, en mishandelde hem of haar op diverse manieren. We kunnen dit bijvoorbeeld lezen in Markus 9 vanaf vers 17. Het is daarom geen wonder dat deze moeder zo bedroefd is over haar door de duivel bezeten dochter, en dat zij zo ijverig genezing en verlossing voor haar zoekt.

Onze kinderen liggen om de zonde van nature onder de macht van de satan. Wij behoren met innerlijke ontferming over hen bewogen te zijn, en hartelijk bezorgd te zijn dat ze door Christus uit het geweld en de strikken van de duivel gered zullen worden. Het zou van een onnatuurlijke onverschilligheid getuigen als ouders geen medelijden hebben met hun zieke kinderen. Het is nog veel erger wanneer ze zich de nood van hun zielen niet aantrekken, en de genademiddelen niet voor hen waarnemen. Ouders, heb toch medelijden met uw kinderen en probeer toch te bevorderen dat ze hun behoud in Christus zoeken. Overweeg daarbij toch dat u eens reenschap moet afleggen voor de kinderen die u als een dierbaar pand zijn toevertrouwd.

De zware beproeving van haar dochter is dus de reden dat de Kananese vrouw haar toevlucht tot Christus neemt. De satan is er daarmee ongewild de oorzaak van dat deze vrouw tot Jezus komt, en dat ook haar kind genade bij Hem vindt. Gods kastijdingen en oordelen zijn vaak het middel tot onze bekering en zaligheid. Het smartelijke gevoel van de ellende dat ons zo terneer kan drukken, drijft dikwijls uit tot God. Onze ellende is een ernstige aansporing tot een gebed om genade. Het is te wensen dat ook de aanvechtingen van de satan daartoe leiden. Ellendige zielen zijn immers geschikte vaten van Gods barmhartigheid? Als de vrouw dan in haar nood tot Christus komt, roept ze uit: Heere Gij Zoon van David, ontferm U mijner! Maar waarom roept ze eigenlijk: ontferm U over *mij*? Het gaat toch om haar kind? Wel, misschien was haar door de duivel bezeten dochter wel buiten zinnen en ontbrak haar alle besef van haar deerniswekkende toestand. Als rechtgeaarde moeder heeft zij evenwel medelijden met haar dochter en deelt als het ware in haar leed. Zo groot en sterk kan de liefde van ouders tot hun kinderen zijn! Dat hoort ook zo, want kinderen zijn hun eigen vlees en bloed,

en ze zijn zo innig verbonden met hun ouders dat die als vanzelfsprekend met hen méé lijden of in hun blijdschap delen. Op dezelfde wijze neemt Jezus deel in het lijden van Zijn Kerk, alsof Hij het Zelf ondergaat. Wij moeten Hem daarin navolgen.

Heere, ontferm U mijner! In haar nood en zorgen roept de Kananese vrouw luidkeels tot Jezus. Hoewel de Heere in Zijn barmhartigheid zelfs onze geringste gebeden en een enkele zucht uit het diepst van onze ziel hoort, zouden al onze gebeden met een luid roepen gepaard moeten gaan. Is het niet met de mond, dan wel met het hart. Vanuit ons hart moeten onuitsprekelijke verzuchtingen opstijgen tot in de hemel. Een voorbeeld hiervan is het gebed van David in Psalm 130: 'Uit de diepten roep ik tot U, o Heere! Heere, hoor naar mijn stem; laat Uw oren opmerkende zijn op de stem van mijn smekingen!' En let ook op vers 2 van Psalm 102: 'O Heere, hoor mijn gebed, en laat mijn geroep tot U komen.' En Christus Zelf heeft 'in de dagen van Zijn vlees, gebeden en smekingen tot Hem Die Hem uit de dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd' (He-

breeën 5:7). Ongevoelige en ingezonken harten spreken wel, maar bidden niet. Dan klinkt geen gebed als dat van Elia die volgens Jakobus 5: 17 slechts één krachtig gebed uitsprak. Mensen die vanuit hun slaperige ziel en met trage lippen bidden, voelen hun gebreken niet goed, en geven God als het ware reden om te weigeren hun genade te bewijzen.

Terwijl de vrouw nu tot Jezus roept noemt ze Hem: ‘Heere, Zoon van David’. Haar ‘sterke roepingen’ om ontferming drukken haar nood uit. De wijze waarop ze Christus aanspreekt, laat haar geloof in Hem zien Die machtig is om te verlossen en barmhartig om Zich over haar te ontfermen.

Hoe gedraagt zich nu de Zaligmaker tegenover de Kananese vrouw? Hij handelt wonderlijk, (vergelijk Richteren 13: 19) en stelt haar geloof zwaar op de proef. De Zaligmaker zwijgt stil op haar vurige en gelovige gebed.

Ze slaat de voorbede van de discipelen af. Maar hoewel ze eerbiedig aanhoudt, weigert Hij haar Zijn ontferming en hulp. Hij wijst haar af en lijkt haar Zijn genade niet waardig te keuren. Maar toch overwint haar geloof alle hindernis-

sen! Uiteindelijk wordt ze door Christus geprezen om haar geloof en wordt haar dochter genezen.

‘Doch Hij antwoordde haar niet één woord.’ Christus houdt Zich als doof. Het is alsof het gebed van de vrouw Hem onverschillig laat, en Hij in het geheel niet bewogen is met haar diepe nood. Hij verzwaart zelfs haar beproeving door haar geen woord waardig te keuren, en geen enkel medelijden te tonen. Wie zou er geen medelijdend antwoord verwacht hebben op zo’n ootmoedig verzoek? Maar Christus zwijgt!

Wij hebben vaak redenen te over om ons te verwonderen over Christus’ woorden tot de scharen (Lukas 4:22; Mattheüs 7:28), maar wat wonderlijk dat Hij nu zwijgt! Een ellendige vrouw roept en bidt en smeekt om hulp; Christus spreekt echter geen enkel woord! Hij Die ellendige en nederige zielen vertroost, stapelt door Zijn stilzwijgen droefheid op droefheid op deze ontroostbare vrouw. Het lijkt een opzettelijke minachting te zijn voor haar en haar gebed. Is het niet een droevig antwoord, geen antwoord te krijgen?

Wat is dit toch een zware aanvechting en beproeving van haar geloof! De arme vrouw wacht op antwoord en in Zijn wonderlijke wijsheid spreekt Christus geen enkel woord. Wat denkt u? Zou haar geloof nu niet bestreden worden? We horen haar als het ware zeggen: 'Is Hij wel echt de beloofde Messias, van Wie door de profeten voorzeggd is dat Hij een barmhartige Heiland zou zijn? Ik ervaar Hem als zodanig niet. Ik, ellendig mens, ben in Zijn ogen niet eens waard dat Hij Zijn mond opent. Het is tevergeefs dat ik me voor Hem neerwerp, me bij Hem beklaag en om ontferming roep.' De Zaligmaker luistert, maar keert haar de rug toe en wil niet antwoorden. Heere Jezus, waar is nu Uw tong der geleerden, om met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken? Uw gehemelte is immers enkel zoetigheid en genade is toch op Uw lippen uitgestort? Spreek slechts één woord en deze vrouw zal getroost zijn en haar dochter genezen.

Maar nee! Het is Zijn tijd nog niet. Het behaagt Hem het geloof van deze vrouw te oefenen en te beproeven. Hij weet in Zijn alwetendheid wat er gebeuren zal, maar in Zijn aanbiddelijke wijsheid en wonderlijke raad behaagt het Hem

zo te handelen. Hij brengt haar standvastigheid aan het licht, opdat wij haar voorbeeld zullen navolgen. Christus laat zo zien hoe God handelt met Zijn kinderen.

3.

We zien in vers 23 dat de discipelen worden bewogen om bij hun Meester te pleiten voor de vrouw: 'En Zijn discipelen tot Hem komende baden Hem, zeggende, laat haar van U, want zij roept ons na!' Ze zagen haar bittere droefheid en hoorden de nederige smeekbede voor haar dochter. Hun harten werden in ontferming over haar bewogen, want ze zagen dat Christus de vrouw Zijn troost onthoudt. Ongetwijfeld verwonderden ze zich erover dat Hij haar niet hielp, want gewoonlijk riep Hij anderen uit eigen beweging tot Zich om Zijn hulp aan te bieden. Omdat de vrouw zo ernstig bad, vragen zij Christus of Hij zich over haar zou willen ontfermen opdat zij in vrede huiswaarts zou kunnen keren.

Waren de discipelen dan barmhartiger dan Christus? O nee! Hoewel Christus Zijn mond niet opende, was Hij vol van barmhartigheid. Het had er de schijn van dat Hij net deed alsof

Hij de vrouw niet kende; zoals Jozef zich niet aan zijn broers bekendmaakte. We kunnen dit lezen in Genesis 42. Christus worstelt als het ware met Zijn eigen hart om ‘niet één woord’ te spreken, hoewel Hij zijn genegenheid wilde laten zien aan de vrouw, die Hem in haar geloofsworsteling als het ware overwon. God veracht dus onze gebeden niet en sluit Zijn hart niet toe, wanneer ons gebed niet meteen verhoord wordt. Eér de woorden immers uit Zijn mond klinken, heeft Hij ze in Zijn boek geschreven, en weet Hij wat Hem te doen staat.

De discipelen laten door hun voorbeeld zien dat wij moeten meeleven met elkaars noden en voor elkaar bidden. Wij zijn immers leden van één lichaam. Genade verplicht tot mededogen. Daarom leert Christus ons niet bidden ‘mijn Vader’, maar ‘onze Vader’! Het is geen waar gebed als het niet met geloof gepaard gaat. Zonder liefde is er geen sprake van een waar geloof, en zonder onderlinge voorbede is er geen liefde.

Hoewel de discipelen voor de vrouw pleiten, ontvangen ze van Christus geen troostvol antwoord. Integendeel. Hij zegt in vers 24: ‘Ik ben niet gezonden dan tot de verloren schapen van

het huis Israëls.’ Dit is niet alleen een toelichting op Zijn stilzwijgen, maar ook een nadrukkelijke afwijzing van het gebed van de Kananese vrouw. Zolang Hij haar geen antwoord geeft, kan men zijn zwijgen nog positief duiden en enige hoop op verhoring en ontferming koesteren. Maar dit antwoord wijst uit dat Hij de vrouw én haar verzoek verwerpt en dat Hij met opzet niet wil antwoorden. Zo verzwaart Hij de beproeving van de vrouw. Hij weigert haar Zijn hulp omdat Hij alleen hen moest helpen tot wie Hij gezonden was. Dat zijn immers alleen de verloren schapen van Israël? Het heeft er dus de schijn van dat hij volgens Zijn zending geen Kananese of heidense vrouw te hulp kán schieten. Hij is daartoe toch niet verplicht? In deze zin lijken we Zijn zwijgen te moeten verstaan.

Wat een zware verzoeking! De Kananese vrouw is bang dat Christus voor haar niet gekomen is. Het is alsof de duivel zelf haar verzoekt en haar influistert: ‘O, zondaar, waarom houdt u bij Christus aan? Waarom zoekt u bij Hem hulp en zaligheid? Hij is alleen voor deze en gene in Israël gekomen, maar niet voor u!’ Maar zijn Christus’ woorden dan wel waar? Hij is toch óók tot een Zaligmaker van de heidenen gegeven?

Wel, we moeten bedenken dat het antwoord van Christus niet absoluut is, maar een nadere uitleg nodig heeft. Hij zwijgt om het geloof en de standvastigheid van de vrouw te beproeven. Vergelijk Zijn wijze van spreken met Job 6: 24 en met Mattheüs 6: 33. Hij is allereerst gekomen voor het Joodse volk; eerst moet de zaligheid aan de Joden verkondigd worden. Daarom is Christus ook uit het Joodse volk geboren, heeft Hij onder dit volk geleefd en is ook door de hand van de Joden gestorven.

We weten echter dat Christus als Zaligmaker de heidenen niet uitsloot. Hij beval na Zijn opstanding dat de apostelen het Evangelie aan alle volken moesten prediken. Het behaagt Hem zo te spreken om daarmee de schijn te wekken dat Hij de vrouw geen genade wil bewijzen.

Tóch houdt ze bij Hem aan. Ze trekt door haar geloof de conclusie, dat hoewel Christus allereerst is gezonden tot de verloren schapen van het huis van Israël, Hij haar tóch genade kan bewijzen. Hij was immers beloofd als Zaligmaker van de wereld, en dus ook van de heidenen? Daarom bezoekt hij immers haar volk? Het blijkt uit de geloofsdaden van de Kananese

vrouw dat ze dit goed begrepen heeft, want ze vat moed. Ze laat zich niet van Christus afhouden, maar houdt bij Hem aan en uiteindelijk wordt haar wens vervuld.

Toepassing

Laten we ten slotte wat we overdachten in ons aller voordeel toepassen. We gaan dan voorbij aan het vervolg van de geschiedenis; dat bewaren we voor een volgende gelegenheid.

Als Jezus tot ons komt, maak dan zoals deze vrouw zonder uitstel gebruik van Hem. Wees niet als die ongelovige en hardnekkige Joden, maar kom tot Hem terwijl Hij tot u komt. Hij komt tot ons door Zijn Geest, Zijn Woord en de sacramenten en gebruikt daarvoor Zijn dienaren. Laten we nauwkeurig letten op de weg die Hij gaat, opdat wij Hem mogen ontvangen en Hij bij ons blijft. Waak ervoor dat Hij ons niet verlaat en de kandelaar van het Woord elders plaatst. Leer uit het voorbeeld van deze vrouw wat we moeten doen als ons en onze kinderen moeiten overkomen. Wij moeten dan onverwijld met onze gebeden tot God en de Heere Jezus naderen. Laten we uit het gevoel van onze nood tot Hem roepen en smeken: ontferm U mijner. Dat

leert Jakobus ook: 'Is iemand onder u in lijden? Dat hij bidde' (Jakobus 5:13). En David roept in Psalm 120: 1 in zijn benauwdheid tot de Heere. Die weg ter verlossing schrijft God Zelf voor. Lees dit maar in Psalm 50 vers 15: 'Roep Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen.' Wij allen hebben zonder uitzondering Gods hulp nodig. Hij is Zelf verzocht geweest, en kent de ellende waarin we ons geen raad weten en onszelf niet kunnen redden. Ons oog moet dan op God zijn geslagen; dan moeten we Hem onder tranen smeken om genade, ontferming en verlossing. De Heere zal ons dan op Zijn tijd verhoren.

Wij moeten niet kwalijk bidden, maar krachtig. De Kananese vrouw is ons hierin ten voorbeeld. Zij bad door het gevoel van de grootheid van haar ellende, die zij in haar dochter zag. Het trof haar eigen hart op een gevoelige wijze, waardoor het met smart en droefheid vervuld werd. Onze gebeden moeten dus voortkomen uit kennis van onze nood, opdat wij Gods genade des te hoger achten en vuriger verlangen om genade te ontvangen.

We moeten ijverig en met inspanning van al onze krachten bidden, zoals we de Kananese

vrouw zien doen! Ons gebed moet een reukwerk zijn dat door een goddelijk vuur is aangestoken. Wij moeten met ons hele hart tot de Heere roepen.

Vooraf moeten we bidden vanuit het geloof in Christus, dat op Hem steunt als Heere, de almachtige God, Davids Zoon en onze oudste Broeder. We moeten ons ook diep vernederen en onze persoonlijke onwaardigheid erkennen. Dat deed de Kananese vrouw ook; zij viel Jezus te voet en smeekte om genade en ontferming.

We moeten ook bidden in de hoop op verhooring, en pleiten op Gods almacht en barmhartigheid. Zelfs al zwijgt Jezus een tijd lang op uw gebed, geef daarom de moed niet op, maar houd aan! Wij gaan in de volgende leerrede hierop nader in.

Denk ook aan uw medemensen die in nood en lijden zijn, verzwaar hun kruis niet door het gering te achten en door gebrek aan medelijden. Probeer hen naar vermogen te helpen en te troosten; in het bijzonder door met en voor hen te bidden, zoals we de discipelen zien doen. We zijn verschuldigd voorbede te doen voor alle mensen, maar in het bijzonder voor de armen

en behoeftigen.

Probeer op goede gronden van uw geloof verzekerd te zijn; laat blijken dat u tot de schapen van Jezus en tot het geestelijk huis van Israël behoort. Dan hoeft u niet te twijfelen dat Jezus ook voor u is gekomen, ook al bent u van heidense afkomst.

Laten de volgende overwegingen ons tenslotte tot nut en troost zijn:

Jezus komt eerst tot ons en biedt Zich aan, opdat wij tot Hem zouden komen. 'Wendt u naar Mij toe' - zo zegt Hij - 'en wordt behouden, al gij einden der aarde; want Ik ben God en niemand meer.' Wie tot Hem komt, zal Hij geenszins uitwerpen.

Jezus zal onze gebeden op Zijn tijd aannemen en verhoren. Hij zal geven wat wij van Hem vragen, of iets geven wat nog beter voor ons is. God zal de voorbeden van onze medegelovigen aannemen.

Jezus zal ons in het openbaar erkennen als Zijn schapen. Dan zal Hij tot ons zeggen: 'Komt gij gezegenden Mijns Vaders! Beërft dat Koninkrijk, dat u bereid is van de grondlegging der wereld.'

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

R_{EVEIL}-SERIE

Voorzitter

Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat

Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 14,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl